

Van initiatief tot brede school ontwikkeling:

Van: Toni Britsia, stedelijk coördinator Arnhemse brede scholen

Voor: Alle partners in Arnhemse wijken die initiatief willen nemen tot brede school ontwikkeling

Datum: maart 2009

Inleiding:

Ik krijg regelmatig vragen van basisscholen die beter willen gaan samenwerken met andere instellingen in de wijk, zoals de peuterspeelzaal, wijkwerk of sportbedrijf, en zich zo willen ontwikkelen tot 'Brede school'.

Ze vragen me hoe ze dat aan moeten kunnen pakken.

De gemeente Arnhem heeft een kadernota Brede scholen ontwikkeld in 2003 – 2004. Deze is bevestigd door schoolbesturen en andere besturen die voor/met de jeugd in Arnhem werken, middels een convenant.

Deze kadernota dd januari 2004 geeft uitsluitel over de wijze waarop we van initiatief naar brede school kunnen komen:

Beginsituatie:

Per wijk kan de beginsituatie, de reden om initiatief te willen nemen, verschillen.

De meest voorkomende redenen zijn:

- De populatie in de wijk verandert, en daarmee ook de populatie op de school / scholen. Vanwege geconstateerde ontwikkelingsachterstanden, rondhangen in de wijk of overlast ziet de school de noodzaak om beter samen te werken met andere organisaties in de wijk.
- In de nieuwbouwwijk Schuytgraaf is nog geen sociale infrastructuur. Scholen ondervinden de noodzaak dat er na schooltijd mogelijkheden tot vrije tijdsbesteding voor hun leerlingen komt in de wijk.
- Scholen krijgen nieuwe onderwijshuisvesting, waarbij het beleid is dat er zoveel mogelijk multifunctioneel gebouwd wordt. Dus samen met andere organisaties zoals peuterspeelzaalwerk, kinderopvang en naschoolse opvang onder één dak. Partners willen meer samenwerken met elkaar dan alleen ruimte delen.

Het initiatief:

In het geval van nieuwbouw is de gemeente vaak initiatiefnemer. Zij zorgen voor projectleiding van de bouw. Onderdeel daarvan is dat in de startfase de partijen om de tafel geroepen worden om met elkaar invulling te geven aan een Programma van Eisen, waarin een gezamenlijke component zit: wat willen we met elkaar realiseren in dit gebouw (visie op inhoud en samenwerking), hoe geven we invulling aan multifunctionele ruimten. De gemeente brengt dan dus ook de partijen rond de tafel.

In het andere geval wil de school (of een andere partner) met andere partijen in de wijk samenwerken in een brede schoolverband, om een bepaald probleem op te lossen.

Het is dan aan de initiatiefnemer om eerst op papier te zetten:

- wat de reden is tot dit initiatief, zo concreet mogelijk, en liefst onderbouwd met cijfers;
- wie (welke organisaties) men om de tafel zou willen vragen en waarom;
- wat de 'opbrengstverwachting' is van dit initiatief: wat moet het resultaat zijn van de beoogde samenwerking.

Vervolgens legt de initiatiefnemer contact met de andere partijen, waarmee men samenwerking aan zou willen gaan in brede schoolverband, en nodigt hen uit voor een verkennend overleg, waarbij het schriftelijke stuk op tafel komt. Deze eerste bijeenkomst kan voor alle partijen reden zijn om de verkennende samenwerking uit te willen bouwen.

Het basisconcept brede school:

Uitwerking per brede schoollocatie primair onderwijs bevat minimaal:

- Een programma voor en samenwerking bij voor- en vroegschoolse ontwikkelingsstimulering;
- Vroegtijdige signalering en aanpak van sociaal-emotionele en maatschappelijke problemen van kinderen;
- Programmatische samenwerking en afstemming, gericht op een laagdrempelig aanbod voor kinderen en ouders, ook na schooltijd;
- Het creëren van een veilige en vertrouwde omgeving, waarin kinderen goed tot hun recht komen.

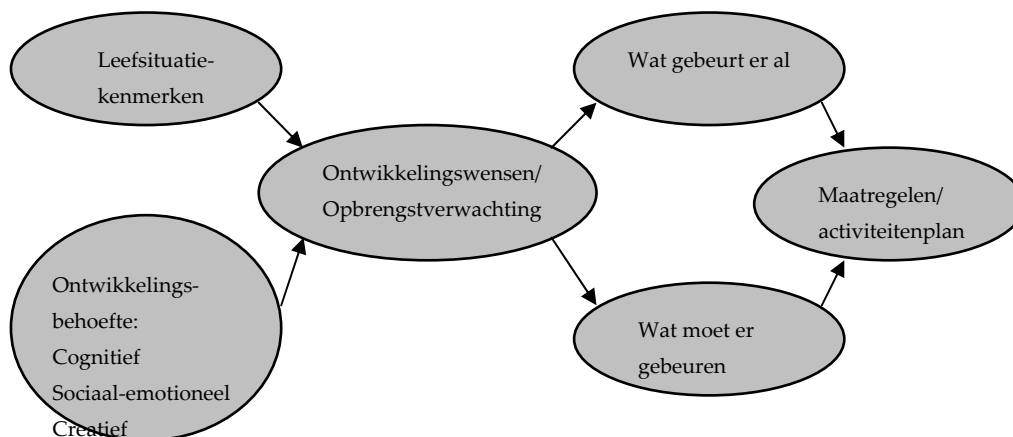
Zie ook: kernindicatoren Arnhemse brede scholen, juni 2008.

Ruimte voor maatwerk:

Elke brede school moet een **vraaggericht proces** zijn. Het is niet de bedoeling dat alleen een bestaand aanbod de inhoud van de brede school bepaalt.

Om tot maatwerk te komen wordt per locatie eerst een analyse gemaakt van de situatie van de jeugd. Vervolgens wordt de ontwikkelingsbehoefte van de jeugd in beeld gebracht en vertaald naar opbrengstverwachtingen. Dan wordt geïnventariseerd wat er al gebeurt en nog moet gebeuren om tot de gewenste resultaten te komen. Dat mondt uiteindelijk uit in maatregelen en een activiteitenprogramma, passend bij het sociaal-pedagogisch concept van de brede school locatie.

In schema:

Afhankelijk van behoefte en wensen kunnen brede scholen zich profileren.

Belangrijkste profiel- en ontwikkelingslijnen zijn:

- accent op onderwijsachterstand
- accent op hulpverlening
- accent op cultuurparticipatie
- accent op ouderbetrokkenheid en buurtfunctie
- accent op sport en recreatie
- accent op nieuwe media.

(N.b.: zie ook: *overzicht brede schoolprofielen, TooN, november 2002, red.*)

Uitvoeringsprocedure van initiatief tot brede school (zie ook kadernota brede school, dd januari 2004):

1. De schoollocatie (of een andere partner) neemt initiatief en nodigt andere partners in de wijk uit voor een eerste verkennende bijeenkomst. De initiatiefnemer legt een eerste gesprekspaper voor.
2. Als men besluit om verder te gaan op de weg naar brede schoolontwikkeling dan formeert men een locatieprojectgroep / brede school overleg. Deze groep ontwikkelt het basisconcept, en betreft daar bij participanten en ouders;
3. Het brede schooloverleg stelt een meerjarenbeleidsplan op;
(visie, ambitieniveau, doelen, organisatie, beheer, kosten, dekking van de kosten, communicatie)
4. Het meerjarenbeleidsplan wordt getoetst door regiegroep Arnhemse brede scholen;
(past het binnen het Arnhemse brede schoolbeleid; financiële haalbaarheid)
5. Het brede schooloverleg maakt per jaar een jaarplan, als concrete uitwerking van het meerjarenbeleidsplan. Daarin staat omschreven welke acties en activiteiten men met elkaar gaat ondernemen, welke doelen/streefcijfers men ermee wil behalen. Ook de afspraken rond inzet van uren en budget staat vermeld in het jaarplan.
Uitvoering van het jaarplan gebeurt door het brede schooloverleg, eventueel ondersteund door een brede school coördinator.
Het brede schooloverleg evalueert jaarlijks (vóór de zomervakantie) het uitgevoerde jaarplan, maakt hier een schriftelijke verslaglegging van volgens het format van de Arnhemse kernindicatoren, en levert dit digitaal aan bij de stedelijk coördinator Arnhemse brede scholen.
6. De betrokken partners blijven inhoudelijk verantwoordelijk voor hun eigen werkterrein.
7. Van scholen en instellingen wordt verwacht dat zij vanuit hun eigen reguliere middelen een bijdrage leveren aan de personele en materiële kosten.
8. Afspraken tussen scholen en instellingen zijn niet vrijblijvend. Afspraken worden in een overeenkomst vastgelegd.

Ondersteuning bij de brede schoolontwikkeling:

De gemeente Arnhem heeft aan stichting PAS de opdracht gegeven om de brede schoolontwikkeling in Arnhem te stimuleren en ondersteunen. Brede scholen in wijken met veel kansarme kinderen hebben hierbij prioriteit. Mw. Toni Britsia is stedelijk coördinator Arnhemse brede scholen, aan wie deze taak is toevertrouwd. Iedereen die een initiatief tot brede schoolvorming wil nemen kan in overleg met haar een plan maken welke stappen er gezet moeten worden om verder te komen. Stichting PAS beheert een communicatiebudget brede scholen waaruit eventueel tijdelijke ondersteuning kan worden ingehuurd. Zo mogelijk komt er structurele ondersteuning in de vorm van brede schoolcoördinatie in de wijk, maar dit kan alleen na instemming en met budget van de gemeente Arnhem.

Contact:

Stichting PAS
Mw. Toni Britsia
Stedelijk coördinator Arnhemse brede scholen
Postbus 821, 6800 AV Arnhem
Bezoekadres: Koningstraat 27
E-mail: t.britsia@stichtingpas.nl
Tel : 026 – 353 18 88